

RIS.4783

Beknopt verslag/conclusies van de commissie Bestuur, Middelen & Economie van de gemeenteraad Emmen op donderdag 13 januari 2011, aanvang 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	mevrouw A.C.M. Nijhof-Huizinga
Commissiegriffier	:	de heer F.W. te Winkel
Collegeleden	:	de heer C. Bijl, mevrouw T. Houwing-Haisma, de heer B.R. Arends, de heer J. Kuper (<i>tot aan agendapunt 8B, 21.05 uur</i>) en de heer A.J. Sleeking (<i>tot aan agendapunt 2, 19.40 uur</i>)
Verslaglegging	:	de heer D.P. Drolenga (Notuleerservice Mooi Werk)
De raadsleden	:	De heer A.W.J. Schoo (DOP), de heer J.M.L.G. van Goethem (Wakker Emmen), de heer R. van der Weide (Wakker Emmen) (<i>tot aan agendapunt 8D, 21.38 uur</i>), de heer H. Leutscher (LEF!), de heer J.M.F. Hoek (D66), de heer R. Wanders (PvdA), mevrouw S. Rougoor-Mahalbasic (PvdA), de heer J.H.G. Sulmann (PvdA), de heer A.H. Oldenbeuving (CDA), de heer D.H. van Dijken (CDA), de heer B.D. Wilms (CDA), de heer H. de Jonge (SP), de heer J. Dijkgraaf (GroenLinks), de heer H. Huttinga (ChristenUnie) (<i>vanaf agendapunt 8A, 20.30 uur</i>), de heer J.C. Scheltens (VVD), de heer R.J.N.A. Kochheim (VVD) en de heer W.W.W. Halm (BGE).
Afwezig	:	---

1a. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Nijhof opent de vergadering om 19.31 uur en heet de aanwezigen welkom. Zij verwijst naar de e-mail met het voorstel om van agendapunt 6A een bespreekstuk te maken.

PvdA vraagt naar het vervolg op de behandeling, omdat deze wijziging zich al eerder voordeed bij de bespreking van het grondbeleid

Voorzitter Nijhof stelt voor, de werkwijze rond rapporten van de Rekenkamercommissie Emmen (RKE) in het presidium zo spoedig mogelijk te bespreken, in overleg met de fractievoorzitters.

Wakker Emmen vraagt of het presidium de regie in dergelijke raadsvoorstellen wil gaan voeren.

Voorzitter Nijhof memoreert dat het een voorstel betreft, de keuze is uiteindelijk aan de raad. Het voorstel is ingegeven door reacties van meerdere partijen.

PvdA vraagt of de commissie ook het voorliggend rapport meteen onder de nieuwe werkwijze wil laten vallen. Dan zou het nu van de agenda moeten worden afgevoerd.

CDA sluit zich aan bij de door het presidium voorgestelde lijn om het RKE-rapport eerst als bespreekpunt te behandelen en dat hierna een raadsvoorstel volgt. Anders wil de fractie het stuk in elk geval voor de eerstvolgende commissie geagendeerd hebben.

PvdA kan zich voorstellen dat er meerdere varianten mogelijk zijn. Het lijkt de fractie veel verstandiger eerst de werkwijze vast te stellen en later het rapport te behandelen.

SP vraagt zich af waarom het RKE-rapport zonder werkwijze niet besproken zou kunnen worden, al moet er uiteindelijk wel een vaste aanpak voor deze rapporten komen.

Voorzitter Nijhof herhaalt dat het presidium heeft gehandeld naar aanleiding van bepaalde signalen van verschillende partijen uit de raad om het RKE-rapport conform de werkwijze rond de Nota Grondbeleid af te handelen.

GroenLinks stelt voor, het agendapunt conform het presidiumvoorstel te bespreken, omdat geen enkele fractie het voorstel van het presidium zonder meer heeft afgewezen of zelfs op de mail heeft gereageerd. Dan kan er eventueel de volgende commissie een raadsvoorstel komen.

Voorzitter Nijhof stelt vast dat de commissie hiermee instemt en ook dat men voor het overige akkoord gaat met de voorgestelde agenda.

1b. Mondelinge toelichting winkelcentrum Emmerhout

Wethouder Sleeking brengt in herinnering dat in augustus/september 2009 vrijstelling van het bestemmingsplan en de bouwvergunningen voor het nieuwe winkelcentrum en de bijbehorende woningen zijn verleend. Het college heeft de ongegrondverklaring van het bezwaar door een bewoner overgenomen in juni 2010. De rechtbank Assen heeft de bewoner in beroep in het gelijk gesteld en stelt dat artikel 19 lid 2 van de oude Wet RO, verzoek om verklaring van geen bezwaar door de provincie, niet is gerespecteerd. Daarom heeft de rechtbank het beroep niet inhoudelijk beoordeeld; wel heeft zij vreemd genoeg de verleende bouwvergunningen intact gelaten. De sloop en de bouwwerkzaamheden zullen daarom geheel volgens planning doorgaan. De initiatiefnemer Urban Invest gaat beroep instellen bij de Raad van State, het college wil eerst nader onafhankelijk juridisch advies inwinnen alvorens over vervolgstappen te besluiten.

Wakker Emmen vraagt of de uitspraak nog andere gevolgen heeft.

Wethouder Sleeking antwoordt dat daarvoor juist advies wordt ingewonnen. De gevolgen zijn dus in dit stadium nog niet bekend.

2. Presentatie: n.v.t.

3. Spreekrecht: n.v.t.

Er hebben zich geen (in)sprekers gemeld.

4. Rondvraag

DOP vraagt of de gemeente of de bouwbedrijven zelf fouten hebben gemaakt bij de aanbesteding van de ondertunneling in het Atalantaproject. Gaan de aannemers juridische procedures aanspannen als de gemeente de aanbestedingsprocedure gewoon voortzet? En welke risico's had de gemeente gelopen als zij wel was doorgegaan?

Wethouder Kuper antwoordt dat zowel de gemeente als de inschrijvers de fout hebben ontdekt: letterlijk één woord in het document bleek niet te kloppen. Vier aannemers wilden doorgaan, drie niet. Toen hebben B&W conform de richtlijnen besloten de aanbesteding uit de markt te halen gezien de dreiging met een kort geding. Intern bij de gemeente wordt de gevolgde procedure geëvalueerd; ook wordt bekeken of bij de selectie van de aannemers een inhaalslag is te maken.

DOP vraagt of het totale traject vertraging oploopt.

Wethouder Kuper ontkent dit.

Wakker Emmen informeert of dit nog extra kosten met zich meebrengt.

Wethouder Kuper zegt dat de concerncontroller nader uitzoekwerk moet verrichten naar de gevolgde procedure. Verder zijn er geen extra kosten aan verbonden.

CDA informeert naar de laatste stand van zaken rond de ontwikkeling van terrein-Pottendijk.

Wethouder Arends zegt toe de raad hierover een brief te doen toekomen.

BGE zegt in de commissie van 10 januari jl. expliciet van wethouder Kuper gehoord te hebben dat dit onderwerp deze week aan de orde zou komen in het college.

Wethouder Arends zegt dat het niet aan de orde is geweest bij het collegeoverleg, dus dat zal zeker deze week niet meer lukken.

BGE voelt zich bij de neus genomen, gelet op de toezegging door de heer Kuper.

Wethouder Kuper memoreert gezegd te hebben dat Pottendijk in de stuurgroep met collega's Arends en Houwing zou worden behandeld, niet in het college van B&W.

GroenLinks heeft vernomen dat bij de bulkpost voor de Afvalwijzer de brievenbussen met 'NEE-NEE'-stickers worden overgeslagen. Waarom is dit net als vorig jaar misgegaan? Ook is de wijzer erg onduidelijk opgesteld, wat naar verwachting van de fractie tot verwarring zal leiden.

Wethouder Kuper weet dat dit jaar extra aandacht is besteed aan het communicatieaspect, maar hem is de genoemde omissie niet bekend. Hij zal dit uitzoeken en op korte termijn schriftelijk de raad op de hoogte stellen van de gebeurtenissen en de eventuele veranderingen.

GroenLinks informeert, naar aanleiding van de gebeurtenissen in Moerdijk, wanneer het rampenplan van Emmen wordt geactualiseerd en de raad hierover kan spreken.

Burgemeester Bijl zegt dat B&W het rampen-/risicoprofiel hebben besproken, dat zowel provinciale als gemeentespecifieke aspecten omvat en dat gaat binnenkort naar de raad toe. Dit profiel kan volgens B&W prima als kapstop dienen om de veiligheidsaspecten onder de loep te nemen.

5. **Bespreken C-stukken: n.v.t.**

6. **Bespreken B-stukken: n.v.t.**

7. **Bespreken A-stukken**

7A. Zusterstad relatie Shangluo (A6)

DOP vindt dit een slecht raadsvoorstel. De fractie heeft zich altijd verzet tegen dit soort ontwikkelingshulp, uitwisselingen en overige buitenlandse avonturen, met uitzondering van het grote economische belang van buurtschappen met Duitse partners. Dit is geen taak voor de gemeente, maar voor het ministerie, meent de fractie.

Wakker Emmen ziet evenmin een duidelijke meerwaarde in dit voorstel. Gezien het grote aantal vragen van de fractie wil men het als B-stuk bespreken in de raadsvergadering.

LEF! vindt het goed dat buitenlandse (handels)contacten als deze worden besproken. Maar naast China moet ook dichterbij huis worden gezocht zoals Duitsland (A37), de Baltische staten en Scandinavië. Naast begrippen als samenwerking, wederzijds begrip en vriendschap hoort volgens de fractie ook absoluut 'shared value' thuis onder punt 1 van de concept-overeenkomst.

PvdA vindt dit geen ontwikkelingshulp maar meent dat deze overeenkomst ten goede komt aan wederzijdse kennis-, werkgelegenheids- en economische ontwikkeling met kansen over en weer. Natuurlijk moet de gemeente ook dichterbij relaties aangaan. Gelet op het feit dat in grote economische machten als Frankrijk en Duitsland de eerstgekozen taal Chinees is, ligt bestendiging van de relatie met China voor de hand, zeker gezien de goede eerder opgedane contacten.

GroenLinks is niet gecharmeerd van de voordracht want men maakt zich bijzonder zorgen over de mensenrechten en kinderarbeid in China. Moet daarom een dergelijke verbintenis worden aangegaan, alleen om werkgelegenheid en economische belangen te stimuleren?

CDA sluit zich grotendeels aan bij het betoog van de PvdA. De werkgroep Internationale Betrekkingen gaat zich ook over dit onderwerp buigen. Wanneer wordt deze in het geheel betrokken?

BGE meent dat China ondanks de grote afstand digitaal en economisch zeer dicht bij de gemeente Emmen staat en zal daarom voor dit voorstel stemmen.

SP vindt het goed dergelijke internationale contacten te leggen maar ziet deze liever dichter bij huis. China is heel ver weg en de fractie is evenzeer bezorgd over de mensenrechtensituatie daar. Men is nog lang niet overtuigd van de meerwaarde.

VVD ondersteunt dit raadsvoorstel.

Reactie college

Wethouder Arends zegt dat ontwikkelingshulp bij China als tweede economie van de wereld absoluut niet aan de orde is.

DOP wijst erop dat de gemeente nu de rekening moet betalen van deze contacten en dat geldt ook voor de werkgroep. De fractie gelooft ook dat China een sterke economische macht is, maar laat hen dan de rekening betalen. Dan heeft **DOP** er geen moeite mee.

Wethouder Arends zegt dat zijn voorganger diverse reizen heeft gemaakt als onderdeel van de vriendschapsrelaties met de provincies Drenthe en Groningen. Tijdens zijn bezoek in september jl. heeft **wethouder Arends** grote kansen gezien voor het Emmen bedrijfsleven op de Chinese markt, die ontzettend in opkomst is: het vijfjarenplan beoogt een verviervoudiging van de middenklasse en daar kunnen bedrijven in Emmen goed van meeprofiteren via een marktentree. De overeenkomst biedt die mogelijkheid en die betrekkingen moeten onderdeel worden van het bredere, door de werkgroep later te herijken mondiale gemeentebestuur. Het thema mensenrechten en kinderarbeid ligt gevoelig, maar is wel bespreekbaar mits het met tact en diplomatie wordt gebracht. Dit zal het college blijvend onder de aandacht van de Chinese partners brengen, maar het laat onverlet de grote economische belangen die ook aandacht verdienen. Waarom wil Wakker Emmen zijn vele vragen niet nu stellen?

Wakker Emmen memoreert dat bij de bespreking van dit A-stuk alleen enkele korte verduidelijkingsvragen zijn toegestaan. Daarvoor heeft de fractie te veel vragen.

Voorzitter Nijhof bevestigt dit. Niet alleen op verzoek van Wakker Emmen, ook van andere fracties zal deze voordracht als B-stuk naar de raad gaan.

7B. Verzamelbesluit begrotingswijzigingen 2011 – I (extra) (A7)

Wakker Emmen is net als bij eerdere verzamelbesluiten principieel tegen dit soort voorstellen en zal daarom tegenstemmen.

7C. Eindafrekening Investerings Bedrijfsverzamelgebouw (A8)

BGE vraagt waarom de werkelijke huuropbrengst twee ton minder is (samenvatting blz. 5). Zo rekent men zich al gauw rijk.

CDA complimenteert het college met de afronding van de eindafrekening. Ook grote en langlopende projecten zijn dus binnen de marges uit te voeren. Er is wel een dekkingsnadeel van ruim 50.000 euro, maar dat is indertijd op het dubbele begroot. De annuïtaire afschrijvingsmethode klopt niet helemaal met de notie dat de onderhoudskosten in de toekomst zullen stijgen. De fractie gaat ervan uit dat de begrote onderhoudsgelden dit zullen egaliseren en gaat akkoord met de voordracht.

D66 sluit zich aan bij het CDA-betoog, maar is wel verbaasd dat een stabiel verhuurtarief als argument voor de annuïtaire methode wordt aangevoerd. Men kan toch ook een vaste verhuurprijs afspreken op basis van de exacte kosten over een bepaald aantal jaren? De keuze voor een bepaald soort afschrijving is niet meer dan een administratieve kwestie.

CDA wijst erop dat gemeenten anders werken dan bedrijven. De hurende partijen zijn aan overheden gelieerd en hebben te maken met hetzelfde soort begrotingen. Maar de gemeente Emmen is i.c. de trekker, vandaar de keuze voor de annuïtaire methode om alles glad te laten lopen.

D66 zegt dat dit dan al bij de bespreking van het activabeleid had moeten worden geconstateerd, waar in principe eerst voor de lineaire methode wordt gekozen.

PvdA stemt in met het raadsvoorstel.

Reactie college

Wethouder Houwing dankt het CDA voor de complimenten. Juist omdat het hier gaat om een bedrijfsverzamelgebouw is gekozen voor annuïtaire afschrijving om stabiliteit in het verhuurtarief en daarmee de exploitatie te krijgen via een post groot onderhoud. **Wethouder Arends** voegt hieraan toe dat bij verhuur van activa ook de annuïtaire methodiek mogelijk is volgens de Nota Activabeleid.

DOP informeert of alle problemen met de watervoorziening inmiddels zijn opgelost.

Volgens **wethouder Houwing** nog niet helemaal, hierover wordt overlegd met de bouwers. Dat geldt ook voor de soms slechte ontvangst van mobiele telefoons. Al deze zaken zijn opgevangen in de eindafrekening. De huuropbrengst valt inderdaad lager uit. Anderzijds zijn er veel extra fte's aan het werk in het gebouw en dat zal tot extra inkomsten leiden.

D66 betoogt dat de door Borger-Odoorn en Coevorden gebruikte ruimten zijn op te vatten als een soort huur. Daardoor komt de feitelijke opbrengst in de buurt van het begrote bedrag.

Voorzitter Nijhof concludeert dat het voorstel als A-stuk naar de raad gaat.

8. Onderwerpen ter bespreking

8A. Inhuur derden (op verzoek van de PvdA-fractie)

PvdA dankt het presidium voor de agendering om kennis en kunde voor de gemeentelijke organisatie te behouden en de inhuurkosten (€ 12 mln. in 2009 en 2010) significant terug te dringen. De fractie heeft de indruk dat de aangepaste regels meer handhaving van het bestaande dan ontwikkelingen van nieuw inhuurbeleid inhouden. Want van de tien regels zijn er slechts drie nieuw en twee aangescherpt en dit staat of valt met handhaving en toezicht. De inhuur verloopt via de Dienst Ondersteuning, maar afdelingshoofden zijn tegelijk gemandateerd voor 80% van de vacaturruimte en van inhuur wordt alleen gebruik gemaakt als andere opties zijn uitgeput. Hoe is dat te matchen en te bewerkstelligen? De bepaling dat de gemeentesecretaris mag afwijken van de gestelde kaders en overige voorstellen mag doen bij B&W vindt de PvdA te ruim: dit kan juist weer ondermijnen dat kennis en kunde behouden blijven en de inhuurkosten worden gedrukt.

CDA vindt aanscherping van het inhuurbeleid ook noodzakelijk, met name punt 2 in relatie tot punt 1, wat inderdaad voor een stuk verlichting kan zorgen. De fractie ziet de brief van B&W als eerste stap richting een taakstellende begroting waaraan het college nadere invulling zal moeten geven. Wat houdt de eigen bevoegdheid van de secretaris precies in? Want die kan ten koste gaan van de negen eerder genoemde uitgangspunten.

SP leest dat er structureel 6% onderbezetting in de vacatures zit. Wordt overwogen uitzendkrachten een contract aan te bieden? Daarmee kan de gemeente vacatures opvullen, opgebouwde kennis en kunde behouden en structurele werkgelegenheid bieden. De **SP** neemt aan dat de inhuur van specifieke expertise projectgebonden is. Is het dan niet praktisch om juist de niet-projectgebonden kennis te behouden?

GroenLinks dacht dat dit agendapunt een debat zou inluiden en niet het stellen van allerlei vragen zoals nu gebeurt. Hoe moet de fractie omgaan met de brief van het college? Want men wil ook dat de inhuur structureel fors minder wordt. Hoe moet daaraan worden vormgegeven?

PvdA wil dan ook het standpunt van GroenLinks weten. Tegelijk zijn de vastgestelde kaders wel bepalend voor de inhuur en daarmee de bedrijfsvoering – dit als onderdeel van dezelfde discussie.

D66 is blij met de inhuurkaders, maar mist in de brief het onderwerp (tijdelijke) jaarcontracten. Kan het college gelet op punt 1 in de brief bevestigen dat er binnen de organisatie sprake is van interne sollicitaties? **D66** heeft vernomen dat dit wordt tegengewerkt.

LEF! vindt het goed dat hierover nadere afspraken worden gemaakt, vandaar de ondersteuning indertijd van de PvdA-motie. Wel ziet men graag expliciete aandacht voor het vasthouden van kennis en kunde voor de ('lerende') organisatie in relatie tot het kennismanagementbeleid en voor samenwerking met buurgemeenten ten behoeve van een efficiënte inzet, zowel kwantitatief als kwalitatief.

Wakker Emmen ziet dat de Dienst Publiek in 2010 83 mensen heeft ingehuurd. Wat betekent dat en wat zijn de oorzaken? Voor de rest sluit de fractie zich in grote lijn aan bij de vorige sprekers.

DOP is ook tevreden over de verduidelijking van het inhuurbeleid. Wat voor gevolgen zou een 50% korting op externe inhuur hebben voor de gemeente?

ChristenUnie is het eens met de insteek van de PvdA, ook vindt men de door B&W gekozen insteek goed. In hoeverre wordt met de ingehuurd na afloop geëvalueerd? Zelf is de fractie ter ore gekomen dat de inhuur niet altijd tot tevredenheid loopt.

VVD vraagt of de PvdA ook rekening houdt met het grote (en toenemende) aantal zzp'ers en mensen en bedrijven die voor detacheringbureaus en outsourcing kiezen in Drenthe.

SP weet dat veel mensen hier niet voor kiezen, maar gewoon geen andere opties hebben.

VVD meent dat dit sterk afhangt van de beroepsgroep. Velen kiezen daar wel bewust voor, bijvoorbeeld na afloop van hun carrière. Welke taken wil de PvdA precies acuut afstoten?

PvdA is niet tegen de inhuur van derden, maar hecht belang aan het waarborgen van kennis en kunde in een grote organisatie als de gemeente Emmen en tegelijkertijd de efficiëntere en effectievere inzet van gemeenschapsgeld. Aan de inhuur voor € 12 mln. in een uitdijende organisatie mogen vraagtekens worden geplaatst. Soms kan dat inderdaad de beste optie zijn, maar in andere gevallen kan ook naar eigen personeel worden gekeken.

BGE heeft gehoord dat medewerkers die uit dienst gaan bij de gemeente en een eigen bedrijf beginnen, later weer worden ingehuurd. Klopt dit?

Reactie college

Wethouder Kuper geeft aan dat het grootste deel van de inhuur (127 van de 190) opgaat aan niet-ingevulde vacatures (62) en ziekteverzuim (5,8% in 2009). Alle externe inhuur wordt gecentraliseerd geadmistreerd binnen de Dienst Ondersteuning.

SP vraagt of er niet een groot verschil is tussen administreren en autoriseren.

Wethouder Kuper erkent dat, maar ook administreren is van belang om de inhuur snel te kunnen analyseren. Stimuleren van interne sollicitaties is juist onderdeel van het personeelsbeleid.

D66 heeft uit eigen waarneming vernomen dat er verschil is tussen beleid en werkelijkheid. De fractie zal deze geluiden nog eens verifiëren en hiermee terugkomen.

De heer Derksen (afdeling P&O) geeft aan dat de bevoegdheden van de gemeentesecretaris vastliggen. Hierbij is het mogelijk om af te wijken van de eerste 9 uitgangspunten, bijvoorbeeld als door bijzondere omstandigheden niet in een bepaalde vacature is te voorzien.

D66 vraagt aan wie de secretaris de afwijkingen gaat verantwoorden.

Wethouder Kuper antwoordt dat hij dat aan het college doet. De stand van externe inhuur wordt ter monitoring aan de raad gerapporteerd in de Berap. Volgens de begrotingen van 2009 tot met 2011 bedraagt de totale taakstelling op de personeelslasten € 3,5 mln. en B&W zien nu geen aanleiding dat men daarin niet kan slagen. Het borgen van kennis en kunde heeft geen betrekking op tijdelijke trajecten waar de gemeente geen expertise voor in huis heeft. Via samenwerking met Borger-Odoorn en Coevorden wordt op diverse beleidsterreinen voordelen geboekt en wordt in de toekomst verder geïntensiveerd. Bij een 50% korting op externe inhuur zouden heel veel projecten stil komen te liggen. Dit zou volgens B&W geen logische aanpak zijn gezien de uitvoering van de ambities en daarvoor zijn nu eenmaal niet alleen middelen maar ook mensen nodig.

DOP vraagt of de € 12 mln. aan inhuur ten minste significant zal afnemen.

Wethouder Kuper herhaalt de opgedragen taakstelling op de personeelslasten. Als de DOP vindt dat dat anders moet, moet de raad daar bij de eerstvolgende begrotingsbehandeling een initiatiefvoorstel voor indienen.

CDA zegt dat de externe inhuur onderdeel van die taakstelling was. Door met streefaantallen te komen kunnen de indieners van de motie ook bekijken of zij al dan niet met aanvullende voorstellen moeten komen.

Wethouder Kuper stelt voor daar even mee te wachten. Het college heeft daar wel ideeën over, maar kan hier nog niet op vooruitlopen. Een tipje van de sluier in de brief is de vorming van een pool met interne interimprofessionals.

De heer Derksen vult aan dat bij inhuur specifieke externe kennis nodig is. Bij vertrek wordt die overgedragen aan het zittende personeel, bijv. via overdrachtdossiers. Alle inhuur vindt plaats via de Dienst Ondersteuning in mantelovereenkomsten met externe bureaus. Deze dienst ziet erop toe dat de maximale inhuurperiode van zes maanden plus eventueel één keer verlenging met zes maanden wordt nageleefd. De uitbreiding van de vaste formatie bij de Dienst Publiek heeft o.a. te maken met de toenemende werkzaamheden op de Afdeling Schuldhulp. Personeel van buurgemeenten is daar niet bij inbegrepen.

PvdA oppert bij langdurige projecten voor de hele projectduur mensen in te huren wat aanzienlijke kan besparen op de budgetten. Wordt er ook gekeken naar de inhuurtechniek bij derden?

De heer Derksen licht toe dat dit zoveel mogelijk met mantelcontracten worden ingekleed. Wil men bijv. zzp'ers voor langere tijd inhuren, dan worden specifieke afspraken gemaakt. Als voorbeeld geeft **wethouder Kuper** het inhuren van de zzp'er als interimdirecteur Publiek om werkgelegenheid voor twee jaar te creëren en de door B&W voorgenomen reductie van het aantal directies en afdelingshoofden efficiënter en met minder 'pijn' te laten verlopen. **De heer Derksen** zegt dat niet met alle inhuurkrachten exitgesprekken worden gevoerd. Zeker met specialisten wordt de opdracht geëvalueerd en kan bij niet-tevredenheid het contract tussentijds worden ontbonden.

ChristenUnie kent gevallen waarbij een duur iemand een puinhoop had achtergelaten en er gewoon een nieuw persoon werd ingehuurd.

Wethouder Kuper kent deze casus niet, dus kan hier geen antwoord op geven. Over het behoud van kennis: men probeert een lerende organisatie te zijn via bijv. exitinterviews. Op dit moment wordt een nieuwe HRM-nota ontwikkeld en daar maakt kennismanagement deel van uit. Als een uitzendkracht prima functioneert, kan hij/zij meesolliciteren. Medewerkers die met de VUT zijn gegaan en een eigen bedrijf zijn gestart, kunnen straks niet meer worden ingehuurd.

GroenLinks denkt dat een evaluatie achteraf veel interessanter is dan nu precieze streefbedragen te gaan noemen. De fractie mist daarnaast het thema 'jonge talenten': die mogen prominenter naar voren komen bij dit beleid.

PvdA zal de invulling door B&W van de taakstelling afwachten, al is het alleen maar omdat de € 12 mln. inhuur niet expliciet wordt begroot: er is namelijk een flexibel personeelsbudget. De fractie wijst op het belang van behoud van kennis en jonge talenten voor de organisatie.

8B. Renovatie bruggebouw

D66 ziet geen noodzaak voor dit voorstel gezien de recente verbouwing van het gemeentehuis, die al tot voldoende werkplekken heeft geleid. Het bruggebouw moet een verbinding tussen beide gebouwen blijven en haar huidige (tentoonstellings)functie behouden.

Wakker Emmen is geen voorstander van de voorgestelde renovatie. De fractie wil de expositie-functie terug en vraagt af of de opgesomde aanpassingen, waartussen ook groot onderhoud lijkt te zitten, nodig zijn. Nieuwe gevels lijken **Wakker Emmen** evenmin noodzakelijk. Als begroting wordt € 770.000,= genoemd en de grove indicatie komt uit op € 1 mln. Hoe denkt het college dat gat op te vullen en wat voor toekomstige functies heeft men in gedachten voor het bruggebouw?

PvdA leest in het voorstel dat het bruggebouw dankzij de aanpassingen meerdere functies kan krijgen. Wat is gezien de ingrijpende verbouwingen de huidige staat van onderhoud? De **PvdA** verzoekt het college binnen de begrote € 770.000,= te blijven. Dit project zou prima passen in de Versnellingsagenda in relatie tot de economische recessie.

Voor het **CDA** staat het multifunctionele gebruik voorop. Is er nog integraal gedacht richting het herhuisvestingstraject en het trouwpaviljoen? Er is toekomstvisie nodig voor het bestuurscentrum en de raadszaal: het bruggebouw zou hiervoor een optie kunnen zijn.

GroenLinks vindt dit voorstel vreemd, zo vlak na de ingrijpende verbouwing van het gemeentehuis. Met name voor het publiek kan het bruggebouw met simpele ingrepen haar expositiefunctie behouden, bijv. als stimulans voor het CBK. Ook moet men naar synergie zoeken met het trouwpaviljoen.

ChristenUnie vindt het jammer dat het mooie bruggebouw nu zo'n kaal uiterlijk heeft: dit mag best verlevendigd worden met de € 770.000,=. Wellicht zit ook in het budget voor de Versnellingsagenda nog extra speelruimte. Het idee om vanwege de eenheid tussen beide gebouwen De Zwarte Hond opnieuw in te schakelen vindt de fractie goed, al zal een andere kleurstelling passender zijn. Men beveelt aan ook de functionele afdelingen die het bruggebouw gaan gebruiken, bij de indeling te betrekken.

BGE vindt dat uit het voorstel de indruk kan ontstaan dat het bruggebouw een bouwval is. Hoe is het met de onderhoudsstaat gesteld? Er is toch een nieuwe vloer in gekomen? Vroeger was het gebouw heel functioneel voor exposities, nieuwjaarsbijeenkomsten e.d. Dat is volgens **BGE** met eenvoudigere aanpassingen te bereiken dan dit veelomvattende voorstel.

DOP vindt het bruggebouw een rustpunt tussen de beide gebouwen en wil de centen voor deze verbouwing liever op zak houden. Voer alleen noodzakelijk onderhoud uit en doe nuttiger zaken met het restbudget zoals het Atalantaproject of aanpassingen aan het gemeentehuis.

Reactie college

Wethouder Houwing verbaast zich over sommige betogen, omdat de raad bij de begrotingsbehandeling de € 770.000,= beschikbaar heeft gesteld voor het bruggebouw. Dit naar aanleiding van de expliciete discussie in de vorige raadsperiode.

DOP herinnert de wethouder eraan, indertijd de begroting te hebben afgekeurd.

PvdA kan zich aan de andere kant geen amendement van DOP uit die vergadering herinneren.

Wethouder Houwing memoreert het besluit om het bruggebouw en het trouwpaviljoen eerst bewust niet mee te nemen in de herconcentratie en herhuisvesting van het gemeentehuis. Indertijd was de raad redelijk enthousiast over de presentatie van het ontwerp. Er is qua isolatie, dakbedekking etc. absoluut achterstallig onderhoud nodig, omdat het gebouw een energievreter is. Verder volgens zijn de wensen uit het verleden in dit voorstel verpakt, evenals de positieve ervaringen

met de representatieve functie voor de Vuelta 2009, nieuwjaarsbijeenkomsten, afscheidsrecepties, kleinere werkbijeenkomsten e.d., maar geen flexplekken. Dit vereist een functionelere indeling dan nu het geval is en dat zal ook besparen op de kosten van de twee andere gebouwen. Het is zonde het gebouw als kale doorloopruimte te laten. De Zwarte Hond wordt ook uit oogpunt van efficiency opnieuw ingehuurd. Er wordt naar gestreefd de kosten binnen de € 770.000,= te houden. Tezijntijd komen B&W terug bij de raad met een verder uitgewerkt voorstel.

SP vraagt hoe het streven van B&W zich verhoudt tot de grove indicatie van € 1 mln.

Wethouder Houwing erkent dat dit deze inschatting van een tijd geleden dateert en daarom nog heel grof is. Hierop is te besparen via bijv. een scherpe aanbesteding en gelden van de Versnelingsagenda. Stijgen de kosten boven de € 770.000,= uit, dan komt het college met een aanvullend dekkingsvoorstel maar op dit moment is € 770.000,= het streefbedrag.

D66 zegt op het verkeerde been te zijn gezet door de vermelding in de brief dat het bruggebouw een aanvulling wordt op het werkplek- en dienstverleningsconcept. Vandaar de afwijzing van dit voorstel door de fractie.

GroenLinks sluit zich hierbij aan. Dat had het stuk duidelijker omschreven moeten worden.

Volgens **wethouder Houwing** staat in de brief dat de renovatie een aanvulling op het 'flexconcept' moet worden. Hierbij is behoefte aan een andere, efficiëntere ruimte-indeling, maar het college is niet van zins het CBK terug te halen. Als er andere goede suggesties zijn, neemt het college die graag mee. Hopelijk is de onduidelijkheid over het flexconcept nu weggenomen.

LEF! vraagt ervoor te waken om straks door het beperkte budget met een niet-gereed gebouw te zitten. Het moet perfect representatief zijn. Wellicht dragen mooie kroonluchters daaraan bij.

GroenLinks wil ook niet het CBK terughalen maar burgers via het bruggebouw stimuleren om het CBK meer te gaan bezoeken. De fractie wijst op duurzame toepassingen als LED-verlichting.

ChristenUnie vindt dat het bruggebouw niet voor het CBK maar wel degelijk voor kunstexposities is te gebruiken om als gemeente uit te stralen dat men kunstuitingen ondersteunt.

Wethouder Houwing zal vanuit haar andere portefeuille erop toezien dat er binnen de financiële mogelijkheden ook voldoende aandacht voor duurzaamheid zal zijn in het ontwerp en ook voor een fatsoenlijke kwaliteitsuitstraling.

LEF! vindt 'fatsoenlijk' te weinig. Het gebouw moet er perfect uitzien als visitekaartje voor de gemeente. Dit vraagt om een binnenhuisarchitect met smaak, die creatief met geld omgaat.

8C. Renovatatie trouwpaviljoen

PvdA is het ermee eens dat het trouwpaviljoen zodanig wordt aangepakt en kiest voor scenario 2+ waarin de trouwzaal multifunctioneel wordt gemaakt.

Wakker Emmen is voorstander van een representatieve trouwzaal, die hiertoe gerenoveerd moet worden. De fractie is op zich voor de 2+-variant maar vindt de uitvoeringstermijn van 66 weken wel lang. Kan dit niet sneller? Verder kan een inpanidige renovatie volgens **Wakker Emmen** niet plaatsvinden zonder aanpassingen aan de buitenkant. Zijn die ook in het voorstel meegenomen?

GroenLinks vindt het zonneklaar dat er iets aan het trouwpaviljoen moet gebeuren, maar leest dat de trouwzaal niet geschikt zou zijn voor gemeentevergaderingen, maar de redenen hiervoor ontbreken. De technische onderbouwing vindt men te mager.

CDA neemt als uitgangspunt multifunctionaliteit. In 2008 had men voor de duurste optie gekozen, maar dat standpunt verlaat men nu. De fractie staat achter de door het college aangedragen 2+-variant, maar ziet ook graag dat in het ontwerp breder wordt gekeken naar het bestuurscentrum en de raadszaal. Dat hoeft voor het CDA niet nu worden gerealiseerd in verband met het Atalantaproject, maar moet wel terugkomen in de langetermijnplanning.

LEF! denkt dat voorstel 2+ in lijn is met wat de fractie als noodzakelijke aanpassingen ziet.

D66 vindt het gezien het grote aantal trouwlocaties in de gemeente niet nodig om zo'n luxe paviljoen neer te zetten; wellicht is dit in de toekomst te koppelen aan het nieuwe theater. De fractie is daarom nu voorstander van optie 2. De onderbouwing van de het afvallen van de koppeling aan het bestuurscentrum en de raadszaal moet inderdaad helderder.

DOP sluit zich aan bij het betoog van Wakker Emmen.

ChristenUnie schaart zich achter het voorstel van B&W. Wel komt het buitenaanzicht van het paviljoen voor een zekere upgrading in aanmerking. Is dit met een lichte 'opfrisbeurt' uit te voeren? Want het budget zal niet toereikend zijn.

BGE was indertijd voor scenario 2 en blijft bij dat standpunt, in tegenstelling tot het CDA.

Reactie college

Wethouder Houwing memoreert dat in de afgelopen periode de mogelijkheden zijn verkend. Duidelijk was dat er wat met het trouwpaviljoen moest gebeuren vanwege de haveloze toestand. Maar integratie met het bestuurscentrum en de raadszaal, zoals in de oude discussie was besproken, zou met dermate hoge bedragen gepaard gaan – het hele gebouwdeel zou moeten worden gesloopt en opnieuw opgebouwd – dat men, gelet op de forse bezuinigingen en het taakstellende budget, voor scenario 2+ kiest met opplussing van de functionaliteit van de kleine trouwzaal.

Wakker Emmen ziet dat de zaal ook voor officiële ontvangsten en gemeentebijeenkomsten geschikt moet zijn. Is er dan geen sprake van doublures in relatie tot het bruggebouw?

Wethouder Houwing antwoordt dat het bruggebouw geschikt is voor grote, de zalen van het trouwpaviljoen voor kleinere bijeenkomsten. De burgemeesterskamer is op dit moment de enige representatieve ruimte voor officiële ontvangsten, maar voor veel groepen ook weer te klein. Vandaar dat dit in het voorstel voor het trouwpaviljoen is opgenomen. Ook de trouwfunctie blijft relevant, want 40% van de huwelijken wordt nog steeds in het paviljoen gesloten en die functie hoort ook thuis in een gemeentehuis. Na uitwerking van de plannen komt een nader voorstel naar de raad. Eerst wordt naar de inrichting van het plein gekeken, daarna wordt ook de buitenkant van het paviljoen in het geheel meegenomen. Dat de gevels van het bruggebouw nu al wel worden meegenomen heeft te maken met de mindere staat van onderhoud en kwaliteit van het betreffende gevelmateriaal.

BGE weet uit een bezoek dat er kozijnen waren beschadigd in het paviljoen. Zijn die al hersteld? Volgens **wethouder Houwing** mag er worden uitgegaan dat die beschadigingen zijn hersteld.

8D. Rekenkamercommissie Emmen (RKE): Tuinbouw in de gemeente Emmen (ontwikkeling van het Rundedal)

PvdA vindt het lastig om de feiten te vinden in het onderzoek, omdat het op interviews is gebaseerd. Ook de eerste wethouder en de projectleider ontbreken als geïnterviewden in het rapport, die ook nadrukkelijk van de hoed en de rand weten. Wel waardeert de fractie het uitgebreide werk van de RKE. Volgens het rapport leefde Emmen in de veronderstelling dat het een aantrekkelijk tuinbouwgebied was voor tuinders uit West-Nederland; anderzijds is volgens de PvdA ook niet onderbouwd dat het niet zo is. Dit heeft ook te maken met de tijdsgeest van toen en de ministeriële toezeggingen.

Wakker Emmen vraagt of de PvdA-fractie nu een nieuw onderzoek aan het presenteren is. De PvdA trekt andere conclusies uit het onderzoek. Dat is toch niet de bedoeling? De RKE heeft haar bevindingen weergegeven, niet de PvdA.

PvdA zou andere conclusies kunnen trekken uit dezelfde teksten dan de RKE. Want de eerste wethouder en de projectleider, relevante personen in het proces, niet zijn geïnterviewd.

Wakker Emmen twijfelt niet aan de relevantie van die personen, maar wenst het RKE-onderzoek te bespreken zoals het er nu ligt en niet met veronderstellingen.

PvdA heeft ook geen veronderstellingen neergelegd, maar het onderzoek in de context geplaatst zoals de fractie die leest. En dat gaat het ook over de tijdsgeest ten tijde van de besluiten en het gewijzigde Rijksbeleid. Nergens uit het onderzoek blijkt onomstoten of Emmen indertijd al dan niet een aantrekkelijk tuinbouwgebied was.

SP vraagt of op grond van de uitbreiding van het Rundedal en de leegloop van het bestaande areaal is te concluderen dat Emmen misschien inderdaad wel geen aantrekkelijk tuinbouwgebied is.

PvdA vindt dat die conclusie aan SP zelf is. In het rapport staat nergens dat het niet zo is. In 1998 waren ook alle beschikbare tuinbouwgronden verkocht en volgens de reactie van het college wordt dit wel degelijk ondersteund door rapporten uit die tijd. Omdat deze reactie nogal afwijkt van het standpunt van de RKE vraagt de **PvdA** zich af of alle informatie wel beschikbaar c.q. opgevraagd is. Verder heeft de fractie waardering voor het werk van de RKE en zijn haar adviezen waardevol zoals die over het bestuurlijke en ambtelijke eigenaarschap van grote projecten in relatie tot eenduidige verantwoordelijkheden. De bevindingen over het naïeve ondernemerschap van het college deelt de **PvdA** niet, want die is ook op de raad te betrekken. Zij heeft immers ingestemd met alle besluiten rond het Rundedal.

CDA noemt het RKE-rapport niet echt genuanceerd. Teksten als *'onjuiste vooronderstellingen'*, *'onvoldoende risicoanalyse'*, *'onbewust meer risico nemen'*, *'te veel naïviteit en ondernemerschap'*, *'de acquisitie is buitengewoon onsuccesvol geweest'*, *'vermeende voordelen van Emmen als vestigingsplaats'* komen erg zuur over en dragen niet bij aan een dialoog om er lering uit te trekken. Toch is de **CDA**-fractie de RKE zeer erkentelijk voor de adviezen. Opnieuw is men erop gewezen dat de doelen en resultaten zo concreet mogelijk moeten worden opgesteld en dat er een eenduidige eigenaar voor de uitvoering van het project wordt aangewezen. Het **CDA** vindt dat dat niet alleen op bestuurlijk maar ook op ambtelijk niveau moet gebeuren. De fractie kan zich voorstellen dat het college al bezig is met het door RKE aanbevolen onderzoek naar de toekomst van het Rundedal.

Wakker Emmen zegt in tegenstelling tot de PvdA en het CDA heel tevreden te zijn over de onderzoeksresultaten. De fractie vindt het belangrijk dat de conclusies integraal worden overgenomen omdat zij zeer waardevol zijn – ook richting de toekomst. Wat hebben B&W tot nu toe met de aanbevelingen gedaan? Welke maatregelen heeft men genomen naar aanleiding van de RKE-conclusies? Graag ook een evaluatie van de huidige situatie en ontwikkeling van het Rundedal.

VVD meent net als het CDA dat de RKE nogal zuur is in de kritiek. Ook ontbreken er relevante geïnterviewden. Een paar aanbevelingen zijn inmiddels al overgenomen zoals het inhuren van Twynstra Gudde als raadsadviseur. Alleen het eigenaarschap van het project verdient nu expliciete aandacht volgens de fractie. Graag een reactie van het college.

D66 heeft het idee dat de conclusies hout snijden, maar kan niet overal de link vinden met de bevindingen van de RKE. Blijkbaar is de materie zo gevoelig gezien de vele correspondentie over en weer tussen de RKE en het college. Hoe komt dat? **D66** kan niet zien wat er ten gevolge van de correspondentie aan de eerste rapportversie is gewijzigd. De laatste rapportversie is stellig in haar stellingname, minder stellig in de bewijsvoering, maar de conclusies zijn ijzersterk. Hoe gaat het nu verder met de ontwikkeling van het Rundedal?

DOP merkt dat dit een gevoelig en pijnlijk dossier is, gezien de reactie van de collegepartijen en de uitgebreide briefwisseling met het college na de eerste versie. Maar de **DOP** vindt het een bijzonder goed rapport en hoopt dat elke politieke partij ervan overtuigd is dat men vooraf kritischer moet zijn bij grote projecten. Daar is de **DOP** al een paar jaar geleden mee begonnen.

SP vindt sommige conclusies iets te scherp verwoord. Zo wil de fractie geen van de wethouders al 'naïef' betitelen. Maar de discussie moet zich toespitsen op wat de gemeente van de Rundedal-ontwikkeling moet leren. Hoe moet het indertijd onvoorzichtige omgaan door B&W met risico's worden weerspiegeld in de lopende projecten? De **SP** ziet overeenkomsten in de toonzetting tussen het Rundedal-rapport en wat Twynstra Gudde heeft geschreven over het Atalantaproject. Niet alleen het college, ook de raad is het nodige te verwijten, die overal mee heeft ingestemd.

Wakker Emmen vraagt om een verduidelijking van het laatste.

SP heeft niet gezegd dat elke fractie met de ontwikkeling van het Rundedal had ingestemd, wel heeft het meerderheidsbesluit van de raad over de collegevoorstellen tot de in het rapport beschreven situatie geleid.

VVD vraagt of er gezien bijv. de steeds uitgebreidere risicoparagraaf in de Atalanta-begroting nog steeds sprake is van dezelfde situatie als indertijd bij het Rundedal.

SP vindt de toonzetting van de RKE overeenkomen met die van Twynstra Gudde en hoopt dat college én raad er alles aan willen doen om te voorkomen dat er over 5-10 jaar eenzelfde rapport over het Atalantaproject moet worden geschreven.

LEF! merkt dat dit een gevoelig onderwerp is omdat het te maken heeft met ambities en stellingnames van politieke partijen uit het verleden. Vaak is pas achteraf vast te stellen of strategische keuzes al dan niet juist zijn geweest. Gezien het landelijke tuinbouwbeleid, de ingewonnen adviezen en de ambities van raadsfracties is met volle overtuiging het Rundedal-traject ingestapt. Gelet op het eindresultaat moet men de ogen niet sluiten voor gevoeligheden, maar er wel begrip voor hebben. Met name de zuiverheid van de feiten en de eruit te trekken lering richting de toekomst zijn van belang. De komende raadsperiode moet alles erop gericht worden om van het Rundedal een groot succes te maken.

SP vraagt hoe **LEF!** het laatste voor zich ziet.

LEF! herinnert aan de tijdens de begrotingsraad ingediende, zeer heldere motie. Het is nu aan de verantwoordelijk wethouder om alsnog een groot succes van het Rundedal te maken.

GroenLinks vindt het rapport, inclusief de conclusies en aanbevelingen, heel duidelijk, waarvoor de complimenten. Het bevestigt de fractie in haar mening dat het Rundedal één grote mislukking is en dat naar een andere invulling van het gebied moet worden gezocht. **GroenLinks** onderschrijft de termen 'naïviteit' en 'onvoldoende regie' in het rapport, die overeenkomen met de werkelijkheid. Dit soort grote ontwikkelingen moet voortaan beter worden overdacht voordat de gemeente er verder mee gaat. Heel vaak blijkt dat toezeggingen van het Rijk onvoldoende worden nagekomen. De fractie gaat ervan uit dat het raadsvoorstel naar aanleiding van het RKE-rapport ook zal ingaan op de toekomst van het Rundedal.

ChristenUnie uit zijn waardering over de tijd en energie die in het rapport zijn gestoken. Het Rundedal was bij zowel college als raad boven elke twijfel verheven, omdat het concept zeer vernieuwend was, er gebrek was aan tuinbouwgrond in Emmen en Den Haag deed een beroep op Emmen. Na het raadsbesluit is het project uit zicht verdwenen. Dit is de normale gang van zaken omdat het bij B&W de uitvoering inging. In die fase zijn de problemen ontstaan.

Wakker Emmen vraagt hoe de ChristenUnie i.c. de toezichhoudende rol van de raad ziet. De ChristenUnie lijkt afstand te willen nemen van de uitvoeringsfase.

ChristenUnie vindt dat de toezichtsrol van de raad buiten kijf staat. Maar na een raadsbesluit vindt de uitvoering plaats. Die is hier erg traag verlopen en veel onderdelen verliepen niet voorspoedig. Aan het probleemeigenaarschap van B&W (eenduidige verantwoordelijkheid, controle op risico's) heeft inderdaad het nodige geschort, zoals het rapport heel duidelijk beschrijft. Wel ontbreekt de historische context, die alleen in het begin wordt genoemd. Het begrip 'groepsdenken' is onzin: de tijdsgeest rond 1998 was compleet anders dan die nu is. Daarmee is de eerste aanloopfase naar de besluitvorming toe niet verkeerd geweest volgens de fractie.

DOP memoreert dat minister Brinkhorst zelf is aangeschoven bij de gemeentevergadering en het vuurtje aanwakkerde. De afsluiting van de tuinbouwgebieden in het westen en de beloofde overloopgebieden hebben allemaal niet plaatsgehad. En de westerse tuinders hadden een machtspositie. Door al die vele verwachtingen heeft de gemeente zich op het verkeerde been laten zetten. Is het daarom wellicht nog een idee om een claim in te dienen bij het ministerie? Gezien de verstrekte Rijkssubsidie is dit laatste ook weer niet verstandig.

ChristenUnie bevestigt dat er desondanks in Noord-Holland een nieuw gebied is geopend, waardoor het animo voor Emmen sterk afnam. Daar was ten tijde van het raadsbesluit nog geen zicht op. De fractie betreurt dat enkele voor het beginstadium cruciale personen niet zijn geïnterviewd. Dan had qua gevoelswaarde tot verdieping van het rapport geleid, dat nu een wat zuur en beleerend karakter heeft.

CDA memoreert dat de RKE de vraagstelling in haar onderzoeksmethodiek loskoppelt van de tijdsgeest. Dan is het logisch dat RKE met andere conclusies komt. Daarom is het **CDA** blij met de nuancering van met name de ChristenUnie en de DOP.

SP vindt dat de discussie zich nu toespitst op wie de schuld heeft. Maar belangrijker vindt men de vraag waarom het project ondanks het volledige fiat van college en raad toch misging.

VVD ziet in de grafiek op blz. 8 heel duidelijk dat aan het einde van het project de productiecapaciteit toeneemt, maar het aantal vierkante meters een daling vertoont. Dat is iets wat in 1999 niet was te voorzien en dit effect werd versterkt toen andere gebieden ineens wél opengingen. Als men dat soort risico's wil meenemen in grote projecten kan er nooit meer iets grootschaligs worden uitgevoerd in de gemeente.

SP deelt die kernconclusie, maar niet dat er helemaal niets meer moet gebeuren. Wel moet de gemeente voortaan minder als ondernemer optreden. De fractie zoekt daar een deel van de oorzaak in. Ook bij het Atalantaproject is een belangrijke geldschieter weggevallen maar gaat de gemeente door alsof er helemaal niets is veranderd. **SP** ziet parallellen in de risico's en is teleurgesteld dat geen andere fractie hierop wijst.

BGE is altijd zeer kritisch geweest over de ontwikkeling van het Rundedal. De toenmalige CDA-wethouder Klaver deed toezeggingen over vijf tuinders. Wat stellen al die mooie praatjes nu nog voor? **BGE** ziet dit als list om de raad over te halen. De fractie kan instemmen met alle conclusies en aanbevelingen, maar die gelden eigenlijk voor alle grote projecten. Men gaat ervan uit dat bij de nieuwe grote projecten hier voortaan rekening mee wordt gehouden. Gaat het college die en ook lopende projecten als Atalanta, Noorderplein en Delftlanden opnieuw tegen het licht houden? Zo nee, wat voor zin heeft het dan om in te stemmen met de aanbevelingen voor de toekomst? Doelen, resultaten en eenduidige verantwoordelijkheden moeten zowel voor college als raad volledig SMART c.q. ingevuld zijn. Gaan er bij het Atalantaproject niet te veel wethouders over en hoe gaan B&W verder met het Rundedal?

Reactie college

Wethouder Houwing schetst dat in de beginfase de ontwikkeling boven alle twijfel was verheven. Er kwam een kans voorbij, de gebieden in Klazienaveen waren al uitgegeven, het Rijk zocht overloopgebieden en het Rundedal was daar een van. Dat is indertijd breed omarmd en werd ook bevestigd door het Rijk met een forse subsidie van ruim € 19 mln. Ook de bestaande tuinders in de gemeente waren zeer erkentelijk voor de verwachte groei in de massa en de extra werkgelegenheid. Met de kennis van nu is het natuurlijk gemakkelijk oordelen over hoe het anders had gekund: de tuinbouw is in tien jaar ingrijpend veranderd. Als het college de ontwikkeling destijds niet had aangedurfd, had men heel veel kritiek over zich heen gehad. Natuurlijk moet men kritisch zijn over waarop het project is uitgedraaid, maar dat moet wel tegen de tijdsgeest worden afgezet. In 1998-2000 had de gemeente heel veel invloed op de sturing, maar als de markt of cofinanciers er niet zijn, valt er weinig te sturen. Het laatste geldt ook voor het huidige Rundedal, al

willen B&W proberen er alsnog een succes van te maken. Of dat in vier jaar tijd zal lukken zoals LEF! wil, daar is het college heel nuchter en realistisch in.

LEF! is het helemaal eens met het laatste. Maar in de vorige raadsperiode zat de clash tussen de VVD-fractie en de toenmalig wethouder niet alleen in verschillen van inzicht, maar ook op persoonlijk vlak. Nu de VVD met een eigen wethouder die plek inneemt, zit er dan ook een verantwoordelijkheid aan vast om een succes van het Rundedal te maken. Men moet de gevoeligheden niet uitbuiten en ook niet de ogen ervoor sluiten, maar **LEF!** wil daar wel helder over zijn.

Wethouder Houwing deelt deze mening absoluut niet. Het college bestaat uit een collegiaal bestuur en zij geeft het standpunt van het college weer. B&W herkennen de gevoeligheden in het rapport, maar interpreteren die anders. **Wethouder Houwing** heeft bewust haar verantwoordelijkheden genomen voor de portefeuille land- en tuinbouw, ook met de wetenschap van dit rapport en dat over het Energiebedrijf Rundedal.

LEF! begrijpt deze redenering, maar denkt ook dat de wethouder het standpunt van de LEF!-fractie begrijpt.

Wethouder Houwing denkt dat haar reactie duidelijk genoeg was. De tuinbouw komt uit een diep dal en krabbelt voorzichtig weer omhoog. Zo is net een akkoord getekend met acht tuinders uit Erica om naar aardwarmte te gaan boren. Ook in Klazienaveen en in het stadscentrum van Emmen wordt naar die mogelijkheid gekeken. De negatieve publiciteit rond het Rundedal doet geen recht aan de positiviteit en toekomstgerichtheid van de tuinbouwsector in Zuidoost-Drenthe. En die drijven het college om alsnog een succes te maken van het Rundedal.

SP is ook voor positiviteit, maar dat moet bij de bespreking van het RKE-rapport gezien de conclusies niet het belangrijkste aspect zijn.

Wethouder Houwing sluit haar ogen niet voor wat er is gebeurd en evenmin voor de leerpunten, maar het is ongelooflijk belangrijk dat met de tuinders en LTO Noord tot een heldere visie moet worden gekomen over de toekomst van de tuinbouw en de plek van de gemeente Emmen daarin.

D66 begrijpt dat de wethouder nu uitwijdt over gevoeligheden e.d., maar wil ook graag antwoord op de gestelde vragen.

Wethouder Houwing denkt niet te kunnen antwoorden op alle vragen, omdat het geen rapport is van het college, maar van de RKE. Het is aan de raad of zij een raadsvoorstel wenst om de conclusies en aanbevelingen uit het rapport over te nemen.

Moet **SP** uit de agendawijziging begrijpen dat het college zich volledig herkent in de conclusies en aanbevelingen?

Wethouder Houwing herinnert aan de opdracht van de raad om het eerder geformuleerde raadsbesluit terug te nemen, dus neemt aan dat de discussie nog eens terugkomt. Daarom beperkt het college zich nu tot de informatieve vragen.

Wakker Emmen verzoekt de wethouder de concreet gestelde vragen ook concreet te beantwoorden. De rest van de discussie lijkt de fractie nu zinloos.

Wethouder Houwing vervolgt de beantwoording. De verkenning naar de toekomst van het Rundedal vindt plaats in een ambtelijke werkgroep en daarin zullen alle mogelijke opties de revue passeren. De werkgroep wordt aangestuurd door de Stuurgroep Tuinbouw, bestaande uit de wethouders Houwing, Arends en Sleeking. De ontwikkeling van de Wereldse Tuinen speelt zich af in het gebied-Klazienaveen zelf en is daarmee geen onderdeel van de verkenning van het Rundedal sec. Een nieuwe invulling geven aan 170 ha. is geen geringe opgave. Dat kan niet zonder marktpartijen, gezien ook andere gebiedsontwikkelingen en aspecten als krimp op het platteland en de behoefte aan industrieterreinen en agrarische gronden.

CDA vindt met name de eenduidige verantwoordelijkheid voor grote projecten van belang: naast een ambtelijk projectleider moet er altijd een ambtelijke opdrachtgever op directieniveau zijn. De reactie daarop van B&W is van belang voor de richting die de raad kiest.

Wethouder Houwing weet dat er altijd al sprake is van ambtelijk opdrachtgeverschap bij grote projecten; ook is er een projectbureau aanwezig in de organisatie.

CDA haalt het rapport aan, waarin wordt geconcludeerd dat er wel een ambtelijke opdrachtgever is, maar deze geen inhoudelijke verantwoordelijkheid draagt. Delen B&W die conclusie?

Wethouder Houwing antwoordt dat B&W eindverantwoordelijk zijn. Vaak zijn meerdere wethouders betrokken bij grote projecten vanuit hun individuele portefeuille, maar er is altijd één wethouder die eindverantwoordelijk is. Dat was in het verleden zo en dat is nu niet anders.

GroenLinks stelt voor hier niet veel langer over door te discussiëren. Er moet nu een raadsvoorstel komen waarover de raad kan beslissen.

Burgemeester Bijl is het hiermee eens. Op basis van de inbreng van de raad zal het college met een reactie komen. Bij de bespreking kan men ingaan op de vragen van de raad. **Wethouder Arends** noemt nog het projectmanagementteam, waaronder projectleiders hangen die aan de teamleider moeten rapporteren bij kleinere projecten. Daarnaast zijn er grote projecten waar een directeur van de dienst de opdrachtgever is en aan het college rapporteert. Los van dat meerdere wethouders vanuit hun portefeuille de sturing van een groot project verzorgen, is het collegiale bestuur als geheel verantwoordelijk voor een groot project. De door de RKE aanbevolen verantwoordelijkheden en rapportagestructuren zijn bij grote projecten al als zodanig doorgevoerd.

CDA bevestigt dat duidelijk moet zijn wie vanuit de ambtelijke organisatie verantwoordelijk moet zijn voor een groot project. Bij het Atalantaproject heeft de directeur van de Dienst Beleid aangegeven niet verantwoordelijk te zijn voor de inhoud, maar alleen voor het proces. De fractie begrijpt dat ook aan de inhoudelijke verantwoordelijkheid aandacht wordt besteed in de verkenning van de tuinbouw. Dat wil men ook in de raadsvoordracht als zodanig terugzien.

Wethouder Arends voegt toe dat bij de aankoop van de 170 ha. is gehandeld in de toenmalige tijdsgeest. Het grote breekpunt in het geheel is geweest dat het Rijk haar beleid heeft veranderd en dat de tuinbouwwereld ingrijpend is veranderd door de plots snel stijgende energielasten.

Wakker Emmen vraagt welke maatregelen B&W hebben genomen om met dergelijke beleidswijzigingen om te gaan.

Wethouder Arends zegt dat als geen helder beeld is over toekomstige veranderingen, men hier ook niet op kan inspelen. Het college van Emmen ging en gaat uit van een betrouwbare overheid en dat gold en geldt wat het college betreft ook voor het Rijk.

9. Vaststellen verslagen vergaderingen

9A. Commissie Bestuur, Middelen en Economie van 2 december 2010

Wakker Emmen ziet op blz. 4 de passage dat Wakker Emmen samen met andere partijen heeft besloten dat Dierenpark Emmen behouden moet blijven. Dit is niet juist, omdat **Wakker Emmen** niet voor DPE Next is.

ChristenUnie had op 2 december jl. een vraag gesteld over de verrekening van de doorbelasting ambtelijke inzet Coevorden naar Emmen, maar heeft nog geen beantwoording ontvangen.

Wethouder Arends zal hier alsnog voor zorgen.

Voorzitter Nijhof stelt vast dat dit verslag met de correctie en de herhaalde toezegging wordt goedgekeurd onder dankzegging aan de notulist.

9B. Commissie Bestuur, Middelen en Economie van 14 en 16 december 2010

Voorzitter Nijhof stelt vast dat dit verslag ongewijzigd wordt goedgekeurd onder dankzegging aan de notulist.

10. Actuele mededelingen vanuit college/presidium

10A. Centrumontwikkeling dierenpark-theater Emmen (project Atalanta)

Geen mededelingen.

10B. Overige mededelingen

Voorzitter Nijhof deelt mee dat de commissies Samenleving en Bestuur, Middelen en Economie op donderdag 3 februari a.s. gezamenlijk vergaderen. Dit is eenmalig. De leden van beide commissies, dus ook de betreffende woordvoerders, worden hiertoe uitgenodigd.

11. Ingekomen stukken vanuit het college

Geen opmerkingen.

12. Overige ingekomen stukken

Geen opmerkingen.

13. Sluiting

Voorzitter Nijhof sluit de vergadering om 22.53 uur onder dankzegging.